

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – V. Sanduța
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Secrieru, L. Pruteanu, M. Anton

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului depus de către Anatolie Bordian,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Anatolie Bordian împotriva Societății pe Acțiuni „Tracom” cu privire la anularea
ordinului de concediere, restabilirea în serviciu, încasarea salariului pentru absența
forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a admis apelul depus de către Societatea pe Acțiuni „Tracom”, s-a casat hotărârea
din 08 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o nouă
hotărâre,

constată:

La data de 05 august 2020 Anatolie Bordian a depus cerere de chemare în
judecată, ulterior concretizată, împotriva SA „Tracom”, prin care a solicitat anularea
ordinului nr. 21-c din 08 mai 2020 cu privire la concedierea din funcția de
juristconsult în legătură cu reducerea numărului/statelor de personal în conformitate
cu art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, restabilirea în funcția de juristconsult al
SA „Tracom”, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu începând cu data
de 12 august 2020 până la data restabilirii în funcția deținută anterior concedierii și
repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că la 09 martie 2020 de către
Directorul general interimar al SA „Tracom” a fost emis ordinul nr.15-c cu privire
la reducerea statelor de personal și s-a dispus reducerea din componența statelor de
personal a funcției de juristconsult, în legătură cu faptul că volumul de lucru pentru
juristconsult este mic.

Reclamantul consideră că ordinul în cauză contravine prevederilor art. 88 alin.
(1) lit. a) din Codul muncii, conform căruia angajatorul este în drept să concedieze
salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea
numărului sau a statelor de personal (art. 86 alin. (1) lit. b) și c) doar cu condiția că:
a) va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), motivat din punct de vedere
juridic sau economic, cu privire la lichidarea unității ori reducerea numărului sau a
statelor de personal.

Reclamantul a menționat că deși, la momentul concedierii, în cadrul societății exista un alt loc de muncă (funcție) de consilier al Directorului General, angajatorul contrar prevederilor legale nu i-a propus această funcție, deși întrunea condițiile necesare pentru suplinirea acesteia și a ignorat cererea de transfer în funcția dată. În aceste circumstanțe consideră că ordinul cu privire la concediere nr. 21-C din 08 mai 2020, este vădit neîntemeiat și ilegal, conținând o discriminare în sfera muncii.

Cu referire la paguba morală, art. 2036 alin. (1) din Codul civil prevede că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Prin emiterea și executarea imediată a dispoziției contestate a fost supus discriminării în sfera muncii pe criterii profesionale și alte nelegate de calitățile profesionale, care este expres interzis de art. 8 din Codul muncii.

Până la eliberarea din funcție a activat în calitate de jurist al societății timp de opt ani, fără să fi avut vreo sancțiune disciplinară, îndeplinindu-și conștiincios atribuțiile funcționale, anterior activând în organele de drept, fiind cunoscut unor pături largi ale societății civile, iar în rezultatul concedierii reputația sa și posibilitățile de viață familială și sociale au fost afectate. De asemenea în rezultatul deciziei date, în prezent întâmpină dificultăți majore la angajare în câmpul muncii.

Prin hotărârea din 08 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis integral acțiunea depusă de Anatolie Bordian.

S-a constatat nulitatea absolută a ordinului nr.15-c din 09 martie 2020 cu privire la reducerea statelor de personal ale unității emis de SA „Tracom”, ca fiind act juridic fictiv.

S-a anulat ordinul nr. 21-c din 08 mai 2020 emis de SA „Tracom” cu privire la concedierea lui Anatolie Bordian, în legătură cu reducerea numărului/statelor de personal, ca fiind neîntemeiat.

S-a restabilit Anatolie Bordian în funcția de jurisconsult al SA „Tracom” începând cu 11 mai 2020.

S-a încasat din contul SA „Tracom” în beneficiul lui Anatolie Bordian despăgubirea sub forma tuturor plăților salariale neîncasate, care s-ar fi calculat pentru toată perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu data de 12 august 2020.

S-a încasat din contul SA „Tracom” în beneficiul lui Anatolie Bordian prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei.

S-a încasat din contul SA „Tracom” în bugetul de stat taxa de stat în sumă de 470 lei.

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de fond a reținut că actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice este lovit de nulitate absolută. Astfel, manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate. Prin urmare, ordinul nr. 15-c din 09 martie 2020 cu privire la reducerea statelor de personal ale unității a fost emis de SA „Tracom” fără intenția reală de a lichida funcția de jurisconsult în scopul optimizării și eficientizării activității întreprinderii, precum și reducerea cheltuielilor financiare.

Prin urmare, ordinul nr. 21-c din 08 mai 2020 cu privire la concedierea lui Anatolie Bordian, reprezintă un act subsecvent al ordinului nr. 15-c din 09 martie 2020, care fiind considerat nul atrage și nulitatea ultimului.

Instanța de fond, de asemenea, a ajuns la concluzia că urmează a fi admise și pretențiile subsecvente înaintate de către Anatolie Bordian cu privire la restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului lunar pentru perioada lipsei forțate de la serviciu și repararea prejudiciului moral, ori s-a constatat nulitatea ordinului cu privire la reducerea statelor de personal și concedierea angajatului.

La 12 aprilie 2021 SA „Tracom” a depus apel nemotivat, ulterior, la data de 05 august 2021 apel motivat, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 08 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor înaintate de către Anatolie Bordian.

Prin decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către SA „Tracom”.

S-a casat hotărârea din 08 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Bordian împotriva SA „Tracom” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în serviciu, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată. (f.d. 180, 181-194, vol. I)

În susținerea concluziei sale instanța de apel a reținut că ordinul nr. 15-c din 09 martie 2020 cu privire la reducerea statelor de personal al unității SA „Tracom” este argumentat juridic, ori a fost emis în concordanță cu prevederile art. 88 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, art. 70 alin. (2) din Legea privind societatea pe acțiuni nr. 1134 din 02 aprilie 1997 și s-a indicat motivul pentru care s-a ajuns la concluzia că este necesar de a reduce unitatea de jurisconsult al societății.

În speță, nu s-a demonstrat că ordinul nr. 15-c din 09 martie 2020 cu privire la reducerea statelor de personal ale unității SA „Tracom” este un act fictiv, ori prin ordinul de concediere nr. 21-c din 08 mai 2020 s-a materializat intenția angajatorului de a lichida funcția de jurisconsult în scopul optimizării și eficientizării activității societății, precum și reducerea cheltuielilor financiare.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că SA „Tracom” în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii și pct. 27 lit. b) din contractul individual de muncă nr. 55 din 02 iulie 2012, în calitate de angajator era în drept să desfacă contractul individual de muncă încheiat cu Anatolie Bordeian pe motivul reducerii statelor de personal.

La data de 21 aprilie 2022 Anatolie Bordian a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 08 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 3-5, vol. II)

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel a aplicat și interpretat eronat normele de drept material în raport cu circumstanțele cauzei, neelucidând toate împrejurările importante speței, apreciind arbitrar probele prezentate de participanți prin prisma art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De asemenea, a menționat că instanța de apel nu a luat în considerație concluziile și aprecierile primei instanțe, care a răspuns la principalele elemente din dosar, și anume, referitor la nulitatea ordinului nr. 15-c din 09 martie 2020, ori

argumentul apelantei precum că nu a fost solicitată opinia părților în prezentul proces este declarativ, ori în calitate de reclamant în susținerile verbale s-a invocat că argumentarea din ordin este formală și nu corespunde situației de fapt, deoarece la data de 07 august 2020 a fost angajată Nadejda Plămădeală în funcția de expert dezvoltare a programelor investiționale a rezidenților, însă îndeplinea atribuțiile de jurist, fapt confirmat prin procurile eliberate, iar din 2021 a fost numită în funcție de șef al serviciului juridic format din 2 unități, fapt ce denotă că angajatorul de fapt nu a redus și nici nu a avut intenția să reducă în realitate funcția dată.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusă de către Anatolie Bordian, care are calitatea procesuală de reclamant și este îndreptățit să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 25 noiembrie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată în adresa recurentului Anatolie Bordian la data de 23 februarie 2022 prin poșta electronică, la materialele cauzei fiind dovada recepționării. (f.d. 195, vol. I)

Recursul a fost declarat la 21 aprilie 2022 de către Anatolie Bordian, în termen.

La data de 13 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimetei copia recursului motivat, explicându-i dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs. (f.d. 6, vol. II)

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Anatolie Bordian, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Anatolie Bordian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Anatolie Bordian și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Anatolie Bordian, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Anatolie Bordian, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas